

(Nadaljevanje z 2. strani)

odločala na podlagi mnenja organa za socialno skrbstvo posebna komisija, ki jo bo imenovala občinska skupščina.

Referendum dne 21. novembra bo prav gotovo odločilni dan, ki bo dokazal zrelost šišenskih občanov, in prav gotovo tudi potrdil njihovo pripravljenost sodelovati z delom lastnih sredstev pri urejevanju zadev, ki so v splošnem družbenem interesu.

21. november bo prav gotovo potrebna solidarnost slehernega našega občana z akcijo, ki jo predvideva petletni program gradnje šol in vzgojno-varstvenih zavodov. Brez sodelovanja in pripravljenosti vseh občanov bo mogoče izpolniti program gradnje otroških vrtcev in šol le do ene tretjine, in še to ob dejstvu, da bodo morale občinske skupščine vlagati posebne depozite v višini 30 % od investicijske vsote kot bančno garancijo, ki pa bo odpadla v primeru, da se občani Ljubljane odločijo za samoprispevek. Ob dejstvu, da se bomo soočili s tem, da zavestno v teku 5 let odvajamo del svojih dohodkov, ne smemo pozabiti tudi na dejstva, da čaka na našo odločitev 15.000 otrok v Šiški, od katerih mnogi tudi na varno zavetje v jaslih.

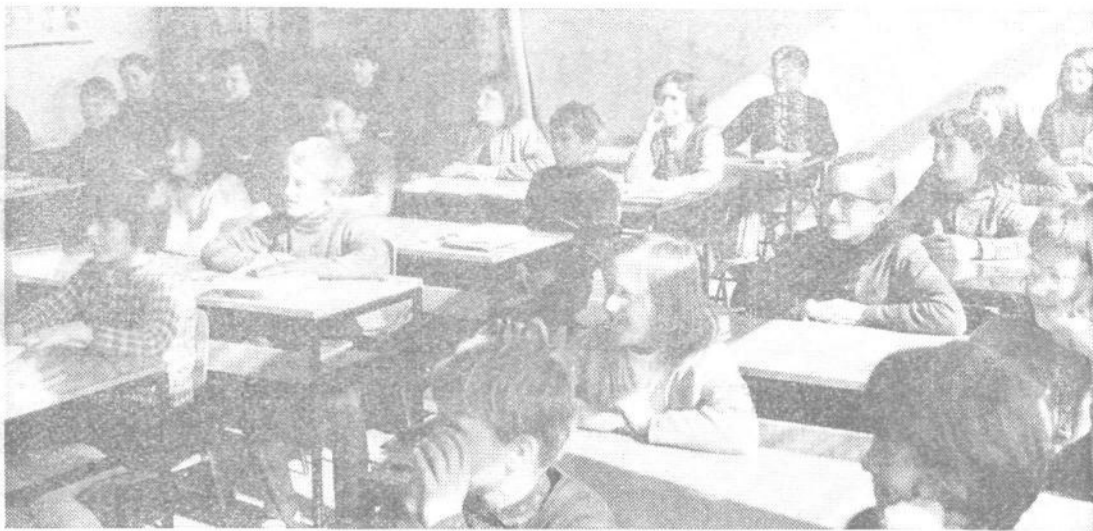
KRITIČNO VPRAŠANJE OSNOVNEGA ŠOLSTVA

OB NENEHNEM naraščanju števila prebivalstva se v naši občini vedno pogosteje srečujemo s težavami, ki nastajajo zaradi skromnih razmer, v katerih delajo naše osnovne šole. Sedanji šolski prostori, ki so na razpolago naši šoloobvezni mladini, so večinoma novejšega datuma, tako da je zapuščina izpred vojnih let bila dokaj majhna, kar pa je bilo šol, ki so dočkale današnji dan, jih je bilo treba pogostoma docela obnavljati ali pa kot neprimerne opustiti.

V času pred prvo svetovno vojno so bile na območju občine Ljubljana-Šiška zgrajene osnovne šole Pirniče, Sora, Skaručna, Šentvid ter osnovna šola Spodnja Šiška. V teh šolah je še sedaj zajetih 1.500 dijakov. Med obema vojnoma sta bili na novo zgrajeni osnovna šola v Preski ter stari šolski objekt v Zgornji Šiški. Obe navedeni šolski poslopji nudita prostor 958 učencem, razen tega pa je v šolskih zgradbah vključeno v varstvo po pouku še 354 dijakov.

Zob časa je izločil iz uporabe dve osnovni šoli, in sicer v Smledniku in Vodica, tako da je namesto teh dveh šol bilo potrebno zgraditi nova šolska poslopja. Prav tako pa je dotrajala tudi osnovna šola v Šmartnem — stari šolski objekt, katerega je bilo potrebno adaptirati in je sedaj namenjen šolskemu in predšolskemu varstvu.

Največ šolskega prostora v naši občini pa so prinesle novogradnje šol v zadnjih 15 letih. Novo šolsko poslopje v Šentvidu — gimnazija in šola Alojza Kebeta razpolagata s 23 učilnicami. Šolsko poslopje v Šentvidu je bilo dograjeno leta 1957. Od leta 1959 dalje pa so bile zgrajene na območju občine šola Hinka Smrekarja v Šiški, Franca Marna v Vodica, prizidek k šoli Franca Bukovca v Preski pri Med-

Učna ura

vodah, nova šola v Smledniku, prizidek k gimnaziji v Šentvidu z dvema telovadnicama in kabineti, šola Riharda Jakopiča v Šiški, prizidek pri starem šolskem objektu šole Staneta Kosca v Šmartnem in nova šola Valentina Vodnika v Soseki 6.

Samo v zadnjih 10 letih je bilo porabljeno za gradnjo novih šolskih objektov nad 6,5 milijarde starih dinarjev. Z novozgrajenimi šolskimi objekti je bilo pridobljeno prostora za 4.390 dijakov, kar predstavlja več kot 2 tretjini celotne zmogljivosti naših osnovnih šol. Kljub velikim finančnim naporom pa so se naše osnovne šole ponovno znašle v izredno težkem položaju. V 13 šolah se pouk odvija v dveh izmenah. Osnovnim šolam primanjkuje prostor za popoldansko bivanje otrok za najmanj 1.000 učencev, pri tem, da je že sedaj vključeno v šolsko varstvo 1.023 dijakov. V posameznih šolah odpade na učenca, ki je vključen v podaljšano bivanje le 0,75 m² površine, kar govori o izredni natlačeni naših šol. Še bolj pereč problem osnovnih šol pa nam pove dejstvo, da je kar 8 šol ostalo brez telovadnic in da več kot 3.000 učencev nima primerne telesne vzgoje. Vsekakor te šole ne morejo pravilno izvajati predpisanega učno-vzgojnega programa. Posledice pomanjkanja telovadnic so porazne, saj zdravstvena služba ugotavlja na posameznih šolah tudi do 34 % slabih drž in telesnih deformacij. Zelo kritičen pa je tudi podatek, ki nam govori o tem, da mnogo naših šol nima niti najnujnejših kuhinjskih prostorov za pripravo šolskih malic in kosil.

Nikakor se ne bomo mogli več sprijazniti z dejstvom, da bo intenzivna stanovanjska izgradnja na območju naše občine še bolj odprla težke probleme v osnovnem šolstvu. Na čas, ko se bo naša občina spet razširila z novimi stanovanjskimi soseskami, se moramo pravočasno pripraviti, kajti lahko pričakujemo, da bo na območju občine Šiška do leta 1980 vsaj 30 tisoč novih občanov.

ŠTEVILO UČENCEV V ŠIŠENSKIH ŠOLAH

Šola	št. učen.	št. odd.	št. učen. v šol. varstvu	št. varstvenih oddelkov
Zvonko Runko	595	24	169	8
Rihard Jakopič	987	35	182	7
Hinko Smrekar	785	27	—	—
Valentin Vodnik	1.148	38	278	12
F. Rozman Stane	684	25	52	2
Alojz Kebe	828	30	104	6
Stane Kosec	300	11	57	3
Franco Marn	340	14	72	4
Skaručna	17	1	—	—
Utik	35	2	—	—
Simon Jenko	210	8	33	2
Franco Bukovec	660	23	76	4
Janez Kalan	55	3	—	—
Avgust Barle	75	4	—	—
Tine Rožanc	135	6	—	—
Skupaj	6.854	215	1.023	48

PROGRAM GRADNJE NOVIH ŠOLSkih OBJEKTOV

SOOČENI s težkimi problemi v šolstvu, so naši odborniki, kakor tudi družbeno politične organizacije občine Šiška, že razpravljali o programu gradnje novih šolskih objektov za razdobje petih let — od leta 1972 do leta 1976. Ta program zajema gradnjo sedmih novih osnovnošolskih objektov od telovadnic pa do nove šole. Vrednost celotnega programa, ocenjena po današnjih cenah, bi znašala 3 milijarde 250 milijonov starih dinarjev. S temi sredstvi bi lahko razrešili le najbolj nujne probleme, ki ne trpe več odlaganja. Pri tem pa bo potrebno misliti tudi na potrebe, ki se bodo kazale med samim petletnim izvajanjem programa gradnje osnovnošolskih objektov, katere bo potrebno reševati na način, ki ga bo dovoljevala finančna zmogljivost občinskega proračuna. Petletni program gradnje bo dajal prioriteto naslednjim šolskim objektom:

OSNOVNA ŠOLA VALENTIN VODNIK

Pričetek gradnje telovadnice v letu 1972; gradbena vrednost 350 milijonov starih dinarjev

OSNOVNA šola Valentin Vodnik v Šiški ima stari in novi šolski objekt. V stari zgradbi je pouk od prvega do četrtega razreda, ki ga obiskuje 550 učencev v dveh izmenah. Razen tega je v tej zgradbi še 12 oddelkov, v katerih so vključeni učenci v podaljšano bivanje. Staro poslopje ima skromno telovadnico s 146 m² površine tako, da je že letos zmanjkalo šoli 27 ur za realizacijo predpisanega telesnovzgojnega programa. Glede na pričakovani porast števila učencev na tej šoli bo naslednje šolsko leto primanjkovalo še nadaljnjih 45 ur za izvedbo programa telesne vzgoje, kajti že letos ima ta šola kar sedem oddelkov v prvem razredu.

Nova zgradba pri šoli Valentina Vodnika v Soseki 6 nima telovadnice. V tem objektu poteka pouk od petega do osmega razreda za 500 dijakov. Učenci se pri urah telesne vzgoje odpravijo v telovadnico društva Partizan v Zgornji Šiški ter taka zapuščajo pouk za 5 do 10 minut, vračajo pa se razgreti, mnogokrat v neugodnih vremenskih pogojih. Obolenost v šoli je zaradi tega zelo visoka, predvsem zaradi prehladov. Potrebe gradnje nove telovadnice za osnovno šolo Valentin Vodnik na-

(Nadaljevanje na 4. strani)

JAVNA
TRIBUNA
glasilo SZDL občine Ljubljana-Šiška

(Nadaljevanje s 3. strani)

rekuje dejstvo, da telovadnica Partizana v Zgornji Šiški ne ustreza sanitarnim predpisom, razen tega pa je možen v njej pouk telesne vzgoje le do petnajste ure. Vrednost predvidene gradnje telovadnice v Zgornji Šiški bo znašala 350 starih milijonov.

OSNOVNA ŠOLA PIRNIČE

Pričetek gradnje nove šole s 16 učilnicami in telovadnico v letu 1973; potrebna sredstva 950 milijonov starih dinarjev

V PIRNIČAH je bil leta 1886 zgrajen šolski objekt, katerega so kasneje večkrat adaptirali. Šola ima pouk v dveh izmenah v treh učilnicah. Obiskuje pa jo 135 dijakov v nižjih razredih, medtem ko se jih 110 v višjih razredih vozi v osnovno šolo na Preski, 44 v osnovno šolo Alojz Kebe v Sentvid, 18 pa v osnovno šolo Stane Kosec v Šmartno. Če bi bila šola v Pirničah že zgrajena, bi že sedaj obiskovalo pouk v njej več kot 300 dijakov. Upoštevati moramo naravni prirastek na tem območju kakor tudi močno priseljevanje v Pirniče, tako da lahko računamo, da bo že leta 1974 imel šolski okoliš, ki zajema Zgornje Pirniče, Spodnje Pirniče, Vikrče, Zavrh in Verje najmanj 400 šoloobveznih otrok. Naslednjih nekaj let pa se bo število prebivalstva na tem okolišu povečalo predvidoma za 1.000 do 1.500 novih družin. Obstoječa šolska zgradba po svoji funkcionalnosti in zaradi same starosti ne ustreza več šolskim in sanitarno-higienskim normativom. Lokacija za gradnjo nove šole v Pirničah je predvidena v gravitacijskem centru šolskega okoliša. Nova šola bo potrebovala 12 klasičnih učilnic, ustrezne kabinete, telovadnico in druge spremljajoče prostore in bo rešila problem šole v Pirničah vsaj za nadaljnjih 40 let.

OSNOVNA ŠOLA BROD

Gradnja nove šole z 8 učilnicami in telovadnico, vrednost investicije 500 milijonov starih dinarjev, predviden začetek gradnje leta 1974.

GRADNJA nove šole na Brodu se neposredno navezuje na prenatrpanost v obeh šolah v Sentvidu, zlasti pa na prenatrpanost v šoli Alojza Kebeta. V tej šoli je namreč že sedaj vključenih 838 učencev, pri tem pa si šola deli še učne prostore z gimnazijo, ki ima okoli 500 dijakov. V obeh šolah se odvija dvoizmenški pouk. Prenatrpanost v osnovni šoli Alojz Kebe je povzročilo to, da pride na osnovnošolski oddelek tudi po 30 učencev več, v gimnaziji pa celo 40.

Z gradnjo osnovne šole na Brodu bo razbremenjena osnovna šola Alojz Kebe in gimnazija. Glede na intenzivno stanovanjsko izgradnjo, ki je predvidena na območju Guncelj, Vižmarij, Broda, Sentvida ter Stanežič, bo osnovna šola Alojza Kebeta morala že l. 1972 in 1973 uvajati ali tretjo izmeno ali pa še povečati število dijakov v oddelkih. Nova šola na Brodu bo potrebovala za nižjo stopnjo 8 učilnic s telovadnico in vsemi funkcionalnimi prostori, jedilnico in prostori za otroško varstvo. Šolska kuhinja pa naj bi bila skupna za vrtec in šolo. Gradnjo novega šolskega objekta na Brodu narekuje tudi dejstvo, da živi na tem delu že sedaj preko 200 šoloobveznih otrok. Nadaljnje vselitve novega prebivalstva pa bodo vplivale tudi na porast števila šolskih otrok.

OSNOVNA ŠOLA ZVONKA RUNKA

Gradnja prizidka s telovadnico, vrednost investicije 350 milijonov starih dinarjev, predvidoma začetek gradnje leta 1975.

Malica

OBSTOJEČA zgradba osnovne šole Zvonka Runka datira iz leta 1908. V 10 učilnicah ima vključenih v dvoizmenški pouk okoli 600 učencev. Obstoječi objekt te šole je v izredno dotrajanem stanju. Šola ima skromno telovadnico, kjer je lahko pouk telesne vzgoje samo za nižje razrede. Telovadnica meri namreč le 107 m². Razen telovadnice primanjkujejo šoli tudi prostori za podaljšano bivanje ter prostori za kabinetni pouk. V prvi fazi gradnje bo šola pridobila telovadnico z garderobami, 4 učilnice s kabineti ter 4 prostore za podaljšano bivanje dijakov.

OSNOVNA ŠOLA MEDVODE

Gradnja telovadnice, vrednost investicije 250 milijonov starih dinarjev, predviden začetek gradnje leta 1976

UTEMELJENOST gradnje telovadnice narekuje dejstvo, da osnovna šola Franc Bukovec nima telesno-vzgojnega pouka za 291 dijakov te šole, kakor ga predpisuje učni program. Šolarji hodijo v pol ure oddaljeno telovadnico v Medvodah, in to le dijaki od petega do osmega razreda te šole. Dijaki, ki hodijo v tako oddaljeno telovadnico, so vsak dan izpostavljeni vsem vremenskim neprilikam kakor tudi nevarnostim prometa na železnici in cesti.

OSNOVNA ŠOLA VODICE

Gradnja telovadnice, predvidena vrednost 250 milijonov starih dinarjev, začetek gradnje leta 1976

OSNOVNA ŠOLA v Vodichah je bila zgrajena leta 1963. Šola nima telovadnice, tako da se izvajanje predpisanega pouka telesne vzgoje ne more realizirati. Pouk telesne vzgoje sedaj poteka v majhnem neustreznem prostoru 56 m². Razen telovadnice šola tudi nima prostorov za šolsko varstvo, ki je razvito v 4 oddelkih. V petletnem programu je zajeta le gradnja telovadnice v šoli, vendar pa bo potrebno realizirati tudi prizidek, v katerem bo razen telovadnice še ostali nujno potrebni prostor, in to 4 učilnice ter kuhinja.

OSNOVNA ŠOLA KOSEZE

Gradnja nove šole z 20 oddelki in telovadnico

V PETLETNEM programu je za to šolo predvideno le 600 starih milijonov dinarjev, vendar pa bo potrebno enak znesek zagotoviti v letu 1976 še iz občinskega proračuna, tako da bo celotna investicija znašala okoli 1 milijardo 200 milijonov starih dinarjev. Intenzivna gradnja na območju Kosez, Dravelj in Podutika ter dejstvo, da osnovni šoli Valentina Vodnika že primanjkuje prostora za nove dijake, narekuje izgradnjo šole v Kosezah. V osnovni šoli Valentin Vodnik je že sedaj vpisanih v prvem razredu okoli 200 učencev. Programirana stanovanjska izgradnja pa bo v naslednjih petih letih omogočila da bodo Koseze postale ena izmed najbolj obljubljenih sosesk v občini. Nova osnovna šola v Kosezah bo potrebovala poleg učilnic in telovadnice še vse ostale prostore, vključno s kuhinjo in jedilnico.

PREDŠOLSKO VARSTVO BREZ PROSTOROV

RAZVOJ predšolskega varstva je kljub prizadevanjem, da bi sledil razvoju industrije in drugih dejavnosti v občini ter zaposlenosti, bil prepočasen. Ob osvoboditvi je na celotnem območju naše občine deloval samo en otroški vrtec z dvema oddelkoma in sedaj že podrtim gasilskem domu v Spodnji Šiški. Po letu 1945 so bili pridobljeni vsi še sedaj obstoječi prostori, v katerih je našlo svoje mesto varstvo naših najmlajših državljanov. Varstvo predšolskih otrok je našlo svoj prostor v šestih samostojnih vrtcih in v enem oddelku predšolskega varstva, ki je priključen osnovni šoli Franca Marna v Vodichah. Obstoječi vrtci v naši občini imajo na razpolago 56 prostorov za predšolske otroke, 11 prostorov za dojenčke in 4 prostore za šolske otroke. V vseh prostorih je deležno varstva 1553 otrok. Iz podatkov, katere dajejo otroški vrtci, je razvidno, da bi že leta 1970 in 1971 potrebovali vsaj 6 novih vrtcev, saj je bilo 1234 otrokom odklonjeno varstvo zaradi prenatrpanosti sedanjih objektov. Razen navedenega pa je bilo že včeraj prekasno za sprejem v varstvo 350 dojenčkov, kateri niso mogli dobiti strehe v jaslih.

Varstvo naših najmlajših zahaja iz dneva v dan v težavnejši položaj, kajti danes skoraj ni več družine, v kateri ne bi bila oba roditelja zaposlena in tako morata prepuščati skrb za vzgojo in varnost svojih otrok ali sosedom ali starim staršem, seveda če jih imata. Industrija in zaposlenost nasploh terjata od naše družbe davek. Ta davek pa bomo slejkoprej morali poravnati s tem, da se bomo vsi zamislili nad usodo naših najmlajših državljanov, ki iščejo varno zatočišče. Najbolj očitno nam pokažejo na vse težave otroškega varstva podatki, ki govorijo, da ima otrok v posameznem vrtcu le borega pol metra razpoložljive površine, da v nekaterih vrtcih tudi ni primernih prostorov za igralnice kakor tudi za druge nujne objekte, ki bi jih vsak vrtec moral imeti.

Zmogljivosti vrtcev

Vzgojno varstveni zavod	Kapaciteta	Dej. vključenih	Odklonjeni otroci	Potrebe po prostorih za dojenčke
Andersen	250	355	528	86
M. Majcen	190	233	78	50
Litostroj	215	278	210	65
R. Dragar	190	277	180	65
Sp. Šiška	210	285	223	55
Medvode	110	125	15	20
SKUPAJ	1165	1553	1234	341